

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/39929 GK 106

ACELE

Sayı : E-72079556-610-23007794

Konu : Soru Önergeleri

(7/39929-7/40606-7/44651-7/45438)

7/40606 GK 112

7/44651 GK 168

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/45438 GK 174

- İlgi : a) 16.02.2026 tarihli ve 1798708 sayılı yazınız.
b) 24.02.2026 tarihli ve 1805220 sayılı yazınız.
c) 08.06.2026 tarihli ve 1870952 sayılı yazınız.
ç) 16.06.2026 tarihli ve 1875779 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/39929, 7/40606, 7/44651 ve 7/45438 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/39929 Cevap Metni (5 Sayfa)
2 - 7/40606 Cevap Metni (2 Sayfa)
3 - 7/44651-7/45438 Cevap Metni (6 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 57CFF23C-4DB4-41FD-A488-2554CD152AED

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30

Hakkari Milletvekili Sayın **Öznur BARTİN**'e Ait 7/39929 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği ile Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında Bakanlığımız Psikososyal Destek Çalışma Grubu ana çözüm ortağı olarak afet ve acil durumlarda psikososyal destek hizmetlerinin koordinasyonundan sorumludur.

Depremden etkilenen illerde kadınlar başta olmak üzere kırılgan gruplara yönelik Psikolojik İlk Yardım (PIY), bireysel görüşmeler, grup çalışmaları, psikoeğitim faaliyetleri ve sosyal iyileştirme etkinlikleri yürütülmektedir. Kadınların şiddet riski başta olmak üzere karşılaşılabilecekleri sosyal risklere karşı korunması, uygun sosyal hizmet modellerine yönlendirilmesi ve danışmanlık hizmetlerine erişiminin sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Söz konusu çalışmaların yürütülmesine yönelik olarak barınma alanlarında psikososyal destek çalışmalarını yürütmek ve takip etmek üzere yetişkinler ve çocuklar için psikososyal destek birimleri kurulmuştur. Geçici barınma merkezlerinde gizlilik ve mahremiyet, aile içi iletişim, kadına yönelik şiddet vb. farkındalık eğitimleri düzenlenmiştir.

Psikososyal destek hizmetleri afet koşulları dikkate alınarak yapılandırılmış; kurumlar arası iş birliği ve personel görevlendirmeleri ile hizmet sunumu süreklilik arz edecek şekilde yürütülmüştür. Kadınların ve kırılgan grupların hizmetlere erişimini kolaylaştırmaya yönelik yönlendirme ve koordinasyon mekanizmaları işletilmektedir. Toplum katılımı psikososyal destek hizmetlerinin temel ilkelerinden biridir. Afet sonrası süreçte kadınların ihtiyaç ve görüşlerinin doğrudan alınmasına önem verilmekte; grup çalışmaları, saha görüşmeleri ve sosyal iyileştirme faaliyetleri aracılığıyla katılım desteklenmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı ve çok yönlü biçimde devam etmektedir.

Bakanlığımız bünyesinde hizmet sunan ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan bireyler için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı 7 gün 24 saat esasında ücretsiz olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları konusunda alınan ihbarlarda vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek ivedilikle müdahale edilmesi sağlanmaktadır. ALO 183 Hattı'nda şiddet ihbarları için 0 (sıfır) tuşlaması vasıtasıyla önceliklendirme gerçekleştirilmekte olup ayrıca çevrim içi mesajlaşma (Whatsapp ve BİP) platformları üzerinden de hizmet sunmaktadır.

Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığı iş birliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojisinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak mobil telefonlara yönelik Kadın Destek (KADES) Uygulaması hayata geçirilmiştir. Uygulamada yer alan acil yardım butonuna basılması halinde Acil Çağrı Merkezine ihbar düşmekte ve en yakın kolluk biriminin en kısa sürede mağdurun konumuna intikali sağlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri devam etmektedir. “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024”, “Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi”, ve “Kadın Konukevleri Hizmetlerinde İhtisaslaşmış Bir Yaklaşım: Güçlenme ve Etkin Destekle Verimli Entegrasyon (GÜVEN) Projesi” başlıklı projeler

devam etmektedir. Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024” projesi kapsamında yürütülen saha araştırması tamamlanmış olup araştırma kapsamında elde edilen temel veriler 7 Ekim 2025 tarihinde TÜİK internet sitesinde haber bülteni olarak yayımlanmıştır. Proje kapsamında “Veri Portalı/Ambarı” ve “Şiddet Mağdurlarına Yönelik Psikososyal Destek Modeli” hedef çıktılarına ilişkin süreçler devam etmektedir.

“Türkiye’de Depremlerden Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi” projesi ile 06 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen bölgede kadınlara yönelik şiddetin önlenmesi ve koruyucu hizmetlerin kapasitesinin artırılması amaçlanmaktadır. Söz konusu proje kapsamında depremde etkilenen 2 ilde (Hatay, Adıyaman) ve deprem sebebiyle oluşmuş göç olgusu sebebiyle 2 ilde (İstanbul, Kocaeli) yeni kadın konukevi inşa edilmesi ve depremin etkileri sebebiyle 20 kuruluştaki kadın konukevi ve ŞÖNİM güçlendirme, bakım-onarım ve tadilat gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik bütçe tahsis edilmesi öngörülmüştür. Projede aynı zamanda şiddeti önleme ve koruma hizmetlerini sunan ve koordine eden personelin teknik bilgi, beceri ve araçlarının artırılması hedefiyle kapsamlı eğitim ve kapasite geliştirme programları gerçekleştirilmektedir.

Şiddetin henüz ortaya çıkmadan önüne geçilmesine yönelik birincil önleme faaliyetleri ve bu bağlamda toplumun tüm kesimlerine yönelik farkındalık çalışmaları Bakanlığımız çalışmalarında önemli bir yere sahiptir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık ve duyarlılığın artırılması amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele ve toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir. 2007 yılından itibaren başlatılan eğitim-seminer faaliyetleri ile bugüne kadar yaklaşık 6,9 milyon kişiye ulaşılmıştır.

Diğer taraftan Bakanlığımız çocuklarımızın korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamakta, tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmaları çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Çocukların ihtiyaçlarının karşılanması, ailelerin güçlendirilmesi, geçici olarak yaşanan sosyal ve ekonomik güçlüğü önüne geçilmesi, çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanması ile fırsat eşitliğinin oluşturulması amacıyla sosyal ve ekonomik destek hizmeti verilmektedir.

Depremde etkilenen ailelerde, çocukların temel ihtiyaçlarının karşılanmasında güçlük yaşandığı durumlarda meslek elemanları aileleri yakından değerlendirerek hızlı bir sosyal inceleme gerçekleştirmiş; çocuğun bakım, barınma, beslenme, giyim ve eğitim giderlerinin karşılanmasına katkı sağlamak amacıyla sosyal ve ekonomik destek hizmet ödemeleri planlanarak sağlanmıştır.

Ayrıca depremin çocuklar ve aile üzerindeki psikolojik etkilerini hafifletmeye yönelik psikososyal destek ve rehberlik çalışmaları yürütülmüş; çocukların duygusal iyilik halinin güçlendirilmesi ve ihtiyaç duyulan durumlarda uygun hizmetlere yönlendirilmesi sağlanmıştır.

Bakanlığımızca her ilde oluşturulmuş olan Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetleri de yürütülmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Bu

kapsamda, depremde etkilenen çocuklara yönelik hane ziyaretleri gerçekleştirilmiş olup ihtiyaçları doğrultusunda gerekli sosyal hizmet müdahalelerinde bulunulmuştur.

Depremde etkilenen çocukların bireysel risk ve ihtiyaçlarının tespit edilmesi, temel ihtiyaçlar başta olmak üzere fiziksel ve psikolojik iyilik halinin sağlanması ve akut stres belirtilerinin sağaltılmasına yönelik psikososyal destek çalışmaları yürütülmesi amacıyla Depremde Çocuklar İçin Acil Durum Programı hazırlanarak Mayıs-Aralık 2023 tarihleri arasında toplam 19 ilde (Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, İstanbul, Kahramanmaraş, Kayseri, Kilis, Konya, Malatya, Mersin, Osmaniye, Sivas, Şanlıurfa) Çocuklar Güvende Ekiplerinin desteklenmesi amacı ile 53 personel istihdam edilmiştir.

Öksüz ve Yetim Hizmet Birimlerimizce yürütülen çalışmalar kapsamında deprem sebebiyle ebeveyn kaybı yaşamış çocukların tespiti yapılarak çocuk ve ailesi/bakım veren bireylerin hane ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

2024-2026 Kamu Yatırım Programı Ebeveyn Kaybı Yaşamış Çocuklara Yönelik Hizmetlerin Etkinliğinin Artırılması Projesi kapsamında 2024 yılında uygulama planına anne ve baba kaybı yaşamış çocuk sayısı fazla olan iller ile deprem bölgesinde yer alan illere öncelik verilerek 23 il (Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mersin, Şanlıurfa, Tekirdağ, Van) dâhil edilmiştir. 2024 yılında 2.844 çocuk ve bakım veren bireyin katılımıyla 71 etkinlik gerçekleştirilmiştir. 2025 yılında proje 81 ilde uygulanmış olup 11 deprem ilinde 2.737 çocuk ve bakım veren 633 bireyin katılımıyla 248 etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Dezavantajlı bölgelerde yaşayan çocuklar öncelikli olmak üzere fırsat eşitliği ilkesiyle tüm çocukların koruyucu ve önleyici hizmetlere erişimini artırmak amacıyla Çocuk Yaşam Merkezleri kurulmaktadır. Çocuk Yaşam Merkezlerinde; çocukların psikososyal gelişimlerini desteklemeye, çocuklar ve ailelerine yönelik danışmanlık hizmeti sunmaya, çocukların sosyal katılımı ve uyumunu artırıcı çalışmalar yürütmeye ve haklarına ilişkin farkındalıklarını artırmaya yönelik hizmetlerin sunulması hedeflenmektedir.

28 Kasım 2024 tarihinde resmi olarak başlayan IPA II “Acil Durumlara Duyarlı Çocuk Koruma Hizmetlerinin ve Desteklerinin Geliştirilmesi Yoluyla Çocukların Yaşamlarının İyileştirilmesi” projesi kapsamında Malatya, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Hatay olmak üzere dört deprem ilinde çocuk yaşam merkezlerinin kurulmasına ilişkin çalışmalarımız devam etmektedir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYD) aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve sürekli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Afet ve acil durum hallerinde Türkiye’de yaşanabilecek her tür ve ölçekteki afet ve acil durumlara etkin müdahale edilebilmesi için görev alacak kamu kurumları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve gerçek kişiler Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında belirlenmekte olup Ayni Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Çalışma Grubu faaliyetlerinin

yürütülmesinde Bakanlığımız görevlendirilmiştir. Bu kapsamda aynı bağışların toplanmasından, tasnif edilmesinden ve dağıtımından Bakanlığımız sorumludur.

SYD Vakıfları aracılığıyla ilgili mevzuat çerçevesinde afetten etkilenen hanelere yönelik acil temel ihtiyaç, ev eşyası ve barınma yardımları yapılmaktadır.

Bu kapsamda 6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkezli afetin yaşandığı ilk andan itibaren deprem bölgesindeki şehirlerimize ulaşmak için tüm birimlerimiz seferber olmuştur. Türkiye Afet Müdahale Planı-Aynı Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Çalışma Grubu kapsamında ulusal ve uluslararası aynı bağış depoları aracılığıyla aynı bağış kabulü ve dağıtımı titizlikle yürütülmüştür. Bununla birlikte 6 Şubat depremleri nedeniyle afetten etkilenen vatandaşlarımızın afet bölgesinde ve tahliye edilmiş oldukları illerde acil ve temel ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla ivedilikle ödenek aktarımları gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programları, özellikle ailelerin ihtiyaçlarını gözecek şekilde uygulanmakta olup, kadınların yoksulluktan daha fazla etkilendiği ve yoksulluk riski ile daha fazla karşılaştığı gerçeğinden hareketle düzenli yardım programlarından %61'i kadınlara verilmektedir.

Hak sahiplerinin kadın olduğu Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım, Şartlı Sağlık Yardımı, Doğum Yardımı, Asker Ailelerine Yönelik Yardım, Çoklu Doğum Yardımı gibi düzenli yardımlar gerçekleştirilmektedir. Söz konusu yardım programlarında ödemelerin kadınlara yapılması öncelenmektedir.

Ayrıca proje desteklerimiz arasında yer alan Aile Destek Merkezi (ADEM) ve Sosyal Dayanışma Merkezi (SODAM) Projeleri ile aile müessesini güçlendirmek, milli ve manevi değerleri korumak, kadınların aile içerisindeki rolünü ve statüsünü belirgin kılmak, kadınların yeteneklerini ortaya çıkararak gelir elde edici faaliyetler yürütebilmelerini sağlamak, toplumu ve aile yapısını tehdit eden madde bağımlılığı, kumar, şiddet ve istismar gibi zararlı alışkanlık ve davranışlardan aile bireylerini ve yapısını korumak için kurs, seminer ve eğitim programları düzenlenmektedir.

Merkezlerimizde kursiyerlerimizin psiko-sosyal, sosyokültürel, mesleki ve kişisel yönden gelişimlerinin ve toplumsal entegrasyonlarının sağlanması amacıyla kurslar düzenlenmekte ve kurslara düzenli katılım sağlayan kursiyerlerimize aylık teşvik ödemeleri yapılmaktadır. Öte yandan belirli aralıklarda düzenlenen kermesler aracılığı ile de kadınların merkezlerimizde üretmiş oldukları ürünlerden gelir elde etmeleri sağlanmaktadır.

2025 yılının "Aile Yılı" ilan edilmesi doğrultusunda aile kurumunun korunması, güçlendirilmesi ve değerlerin gelecek nesillere sağlam bir miras olarak aktarılması için çalışmaların yürütülmesi hedeflenerek, ADEM ve SODAM'larda kurulan Aile İletişim Atölyelerinde; aile içi iletişimin güçlendirilmesine yönelik eğitim, seminer, atölye, açık alan ve salon etkinlikleri ile yarışmalar gibi çeşitli faaliyetler yürütülmektedir. Böylece sosyal aktiviteler ile ailelerimizin bir araya gelerek nitelikli vakit geçirmeleri sağlanmaktadır.

Böylelikle kadınların ekonomik ve sosyal statülerinin güçlenmesi ile toplumsal hayata katılımlarının artması hedeflenmektedir.

Ek olarak, Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir. Bu nedenle ihtiyaç sahibi hanelerimiz çeşitli hane bazlı sosyal yardımlarla desteklenmektedir. Bu çerçevede doğrudan çocuklarımızı destekler nitelikte olan Şartlı Nakit Transferleri, Öksüz ve Yetim Yardımı, Asker Çocuğu Yardımı, Engelli Yakını

Aylığı, Doğum ve Çoklu Doğum Yardım programları gibi düzenli yardım programları yürütülmektedir.

Ayrıca yoksulluk döngüsünden çıkarabilmek amacıyla özel önem verilen eğitim yardımları kapsamında aktarılan tutarlar sosyal yardım harcamalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda eğitim materyali, ücretsiz ders kitabı, engelli öğrencilerin ücretsiz taşınması, öğrenci barınma, taşıma ve yemek yardımı, öğrencilerin ulaşım giderlerine yönelik yardımlar ve öğle yemeği yardımı gibi pek çok yardım programı ile de çocuklarımız desteklenmektedir.

Çocuklu hanelerimiz çocuklara yönelik yardımlara ek olarak; yardım özelinde belirlenen şartları sağlamaları halinde Gıda Yardımı, Barınma Yardımı, Elektrik Tüketim Desteği ve Yakacak Yardımı gibi diğer yardımlar ile bütüncül bir yaklaşım benimsenerek ihtiyaçlı yönlerinden desteklenmektedir.

Bu kapsamda tematik ve kapsayıcı sosyal yardım programları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımız desteklenmekte olup yürütülen sosyal yardım programlarına ilişkin detaylı veriler yıllık olarak yayımlanan Bakanlığımız faaliyet raporlarından takip edilebilmektedir.